

Fact sheet

nummer 4 | oktober 2004

Urban Audit: Amsterdam in Europees perspectief

In het Europa van stedelijke regio's is internationale vergelijking voor Amsterdam in toenemende mate relevant, naast de landelijke ontwikkeling. De Urban Audit biedt die vergelijkingsmogelijkheden. Afhankelijk van de vraag die voorligt kan de keuze van referentiesteden verschillen: hoofdsteden, creatieve kennissteden, (lucht)havensteden, etc. Bovendien zijn er gegevens op (binnen)stedelijk en regionaal niveau.

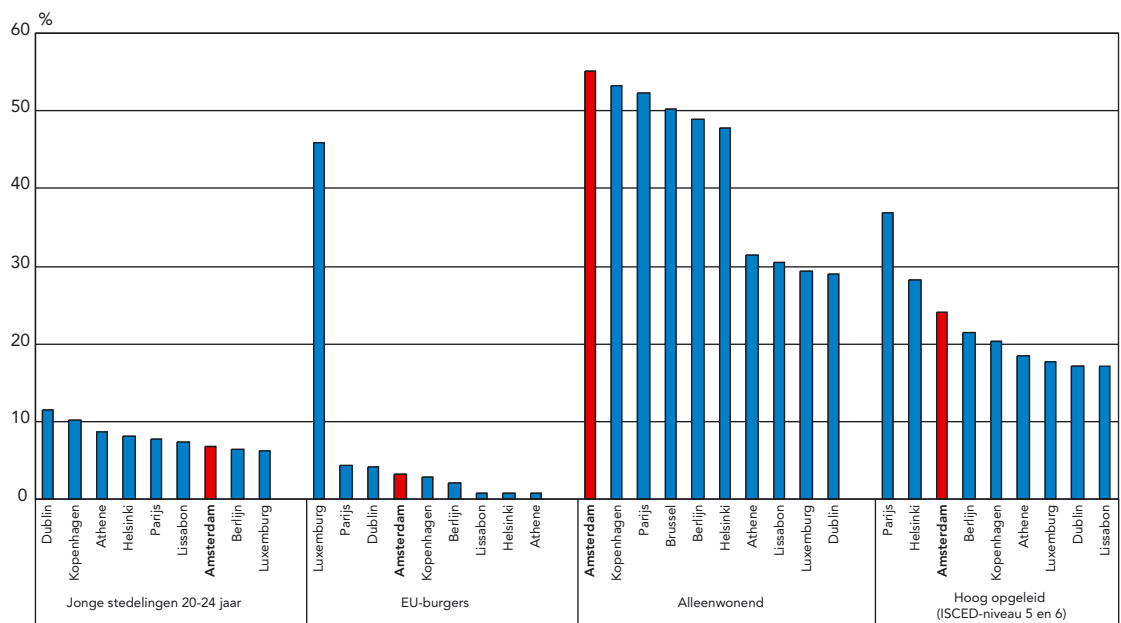
Het statistische bureau van de EU, Eurostat, voert in opdracht van de Europese Commissie de Urban Audit uit. Doel is de gegevens van de verschillende nationale statistische bureaus over die steden en stedelijke regio's vergelijkbaar te

maken en de kwaliteit ervan te verbeteren.

Uiteindelijk moet dit leiden tot benchmarking en comparatieve analyse.

Begonnen werd met het verzamelen van gegevens van 58 steden. Inmiddels is het aantal

Het aandeel jonge stedelingen, EU-burgers, alleenwonenden en hoogopgeleiden in het totale aantal inwoners, Europese hoofdsteden 2001

'deelnemende' steden toegenomen tot 258 grote (vanaf 250.000 inwoners) en middelgrote (tussen 50.000 en 250.000 inwoners). Het betreft steden in 25 EU-lidstaten én Bulgarije en Roemenië.

De informatie wordt verzameld op drie niveaus: gemeente, wijken en de regio, voor Nederland het COROP-gebied waar een gemeente onderdeel van is. De gegevens worden al sinds 1989 verzameld, waardoor het mogelijk is ontwikkelingen over een langere periode weer te geven. De dataset omvat maar liefst 333 variabelen. Urban Audit geeft dan ook inzicht in diverse aspecten: demografische (leeftijdsopbouw, nationaliteit, samenstelling huishouden), sociale (woningmarkt, gezondheidszorg, criminaliteit) en economische (werkloosheid, werkgelegenheid, inkomensgroepen). Ook bevat de audit gegevens over burgerschap (verkiezingen en lokale administratie), onderwijs en training (opleidingsniveau van stedelijke populatie en het aantal studenten per stad), milieu (klimaat, lucht- en waterkwaliteit en geluidsoverlast), mobiliteit en transport (woon/ werkverkeer, openbaar vervoer en verkeersveiligheid), ICT en cultuur en recreatie (culturele activiteiten en toerisme).

Het betreft niet alleen getelde statistieken, objectieve (harde) gegevens over de kwaliteit van het leven in Europese steden, maar ook meningen en gevoelens van bewoners. Begin 2004 werd in dit kader de eerste telefonische enquête uitgevoerd in 31 steden, die onder meer inzicht geeft in veiligheidsgevoelens van de inwoners, hun

mening over integratie van vreemdelingen, het milieu, de financiële situatie enzovoort. Groot voordeel van Urban Audit is dat telkens opnieuw een vergelijk kan worden gemaakt tussen steden die vergelijkbaar zijn in een bepaald opzicht: hoofdsteden, creatieve kennissteden, havensteden, etc.

Welke positie neemt Amsterdam in? Hieronder een aantal antwoorden.

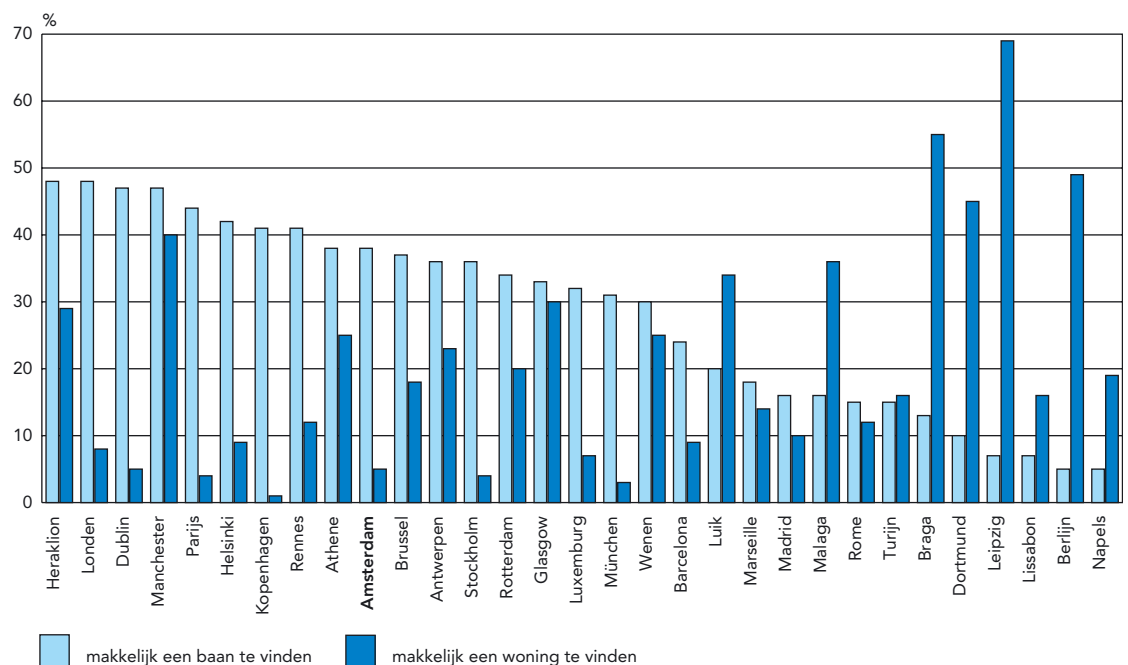
Moderne steden hebben doorgaans een jonge, goedopgeleide, internationaal samengestelde bevolking met een hoog aandeel kleine huishoudens. De figuur op bladzijde 1 geeft de positie van Amsterdam in vergelijking met andere hoofdsteden weer.

Amsterdam: een baan vinden lukt wel, een woning niet

Er bestaat – zo blijkt – een negatieve relatie tussen de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt en de woningmarkt. Als de arbeidsmarkt als toegankelijk wordt geschetst en er dus veel banen beschikbaar zijn, is het moeilijker om een woning te vinden en andersom. Amsterdam staat wat dit betreft in de top-10 steden qua toegankelijkheid van de arbeidsmarkt, maar heeft één van de minst toegankelijke woningmarkten.

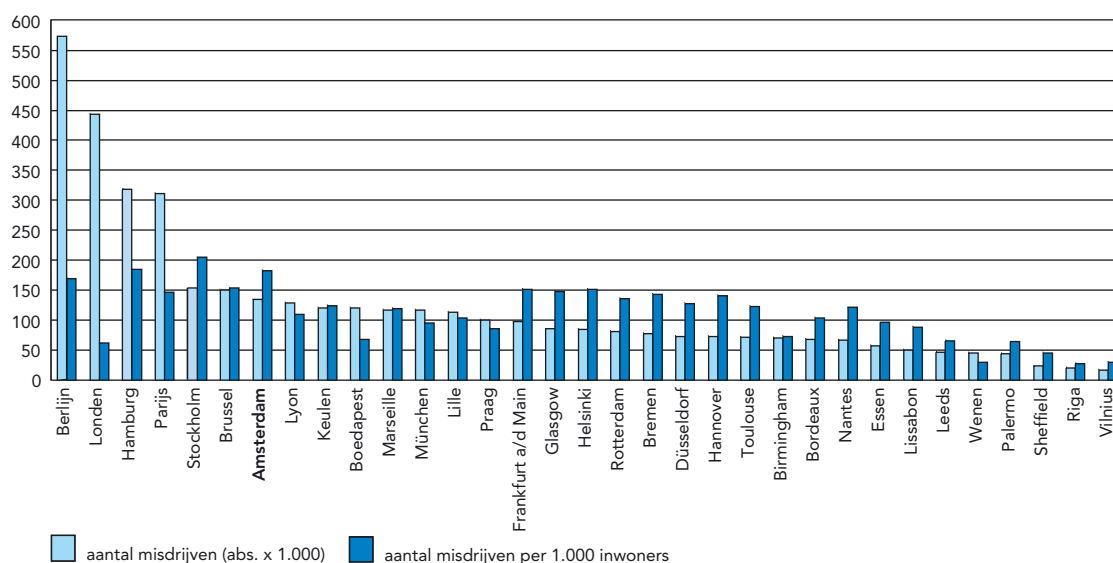
Leipzig, Dortmund, Berlijn en het Portugese Braga zijn de steden waar het gemakkelijkst een woning kan worden gevonden: een baan vinden is er heel wat moeilijker.

Woon- en werkmogelijkheden, Europese steden*

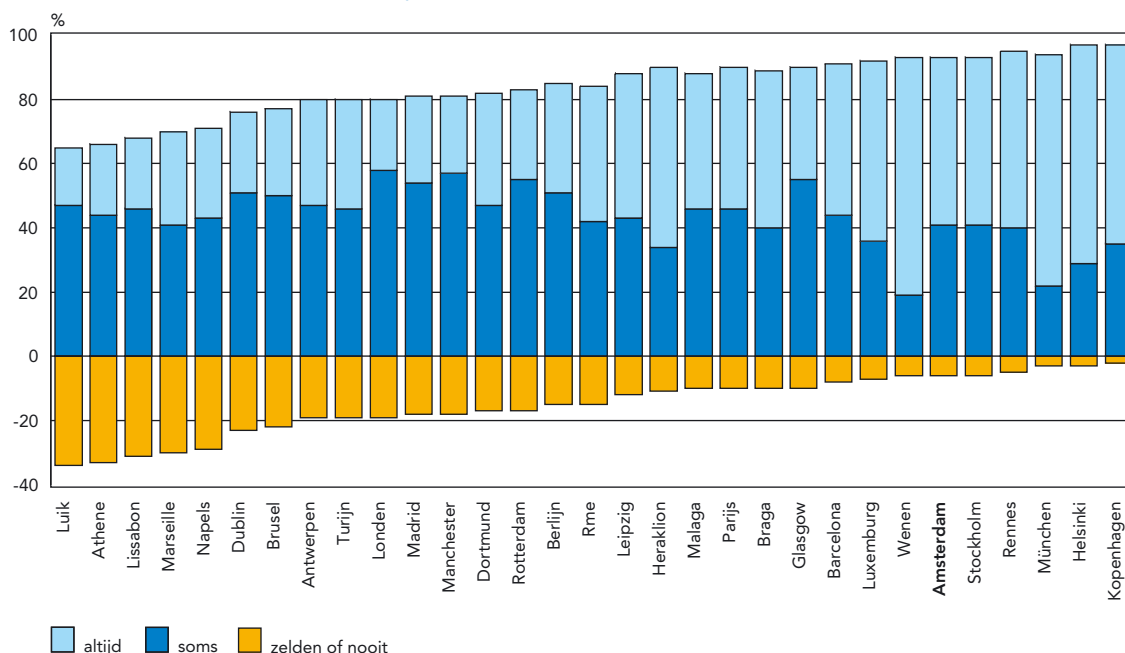
* telefonische enquête 2004 Bron: Urban Audit

Geregistreerde misdrijven (absoluut en per 1.000 inwoners), Europese steden 2001

■ aantal misdrijven (abs. x 1.000) ■ aantal misdrijven per 1.000 inwoners
 Bron: Urban Audit

Voelt u zich veilig in de stad?, Europese steden*

* telefonische enquête 2004 Bron: Urban Audit

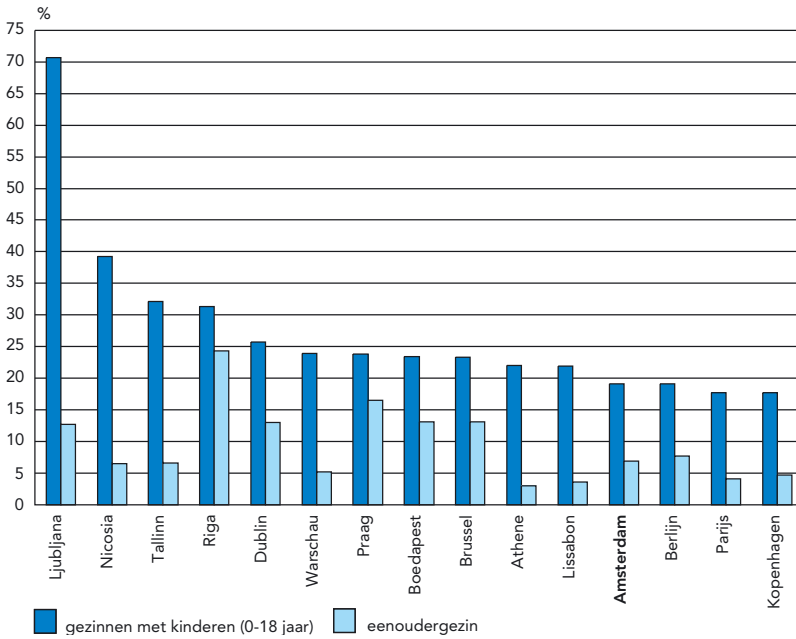
Amsterdammers voelen zich veilig

De objectieve veiligheid kan worden aangegeven met de geregistreerde misdrijven. Amsterdam scoort hier slecht in vergelijking met de andere grote Europese steden: samen met Stockholm en Hamburg staat de stad in de top drie van steden met het hoogste aantal geregistreerde misdrijven per 1.000 inwoners. Uiteraard zegt dit weinig over de ernst van de misdrijven. In Amsterdam worden jaarlijks 9.000 aangiften gedaan van tweewielerdiefstal (7% van het totale aantal). Een andere verklaring voor het feit dat Amsterdam zo hoog scoort is het grote aantal toeristen dat de stad bezoekt – er zijn daardoor meer

potentiële slachtoffers dan het inwonertal doet vermoeden. Dit fenomeen kennen andere toeristische centra als Parijs en Londen uiteraard ook, maar omdat het aantal misdrijven is gerelateerd aan het aantal inwoners en Parijs en Londen veel meer inwoners tellen (drie tot tien maal zoveel) valt het grote aantal misdrijven in Amsterdam op. Ten slotte speelt ook de aangiftebereidheid een rol.

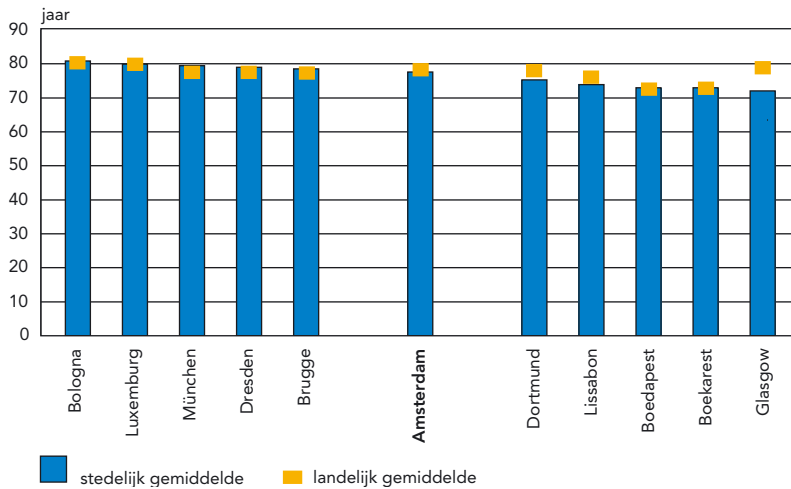
Toch voelen Amsterdammers zich veilig. Veiliger dan de inwoners van Barcelona, Parijs en Leipzig. De veiligste stad is Kopenhagen, gevolgd door Helsinki en München. De onveiligste stad is Luik. Het aantal aangiften zegt dus weinig over het veiligheidsgevoel.

Aandeel gezinnen met kinderen (0-18 jaar) en eenoudergezinnen in het totaal aantal huishoudens, Europese hoofdsteden 2001

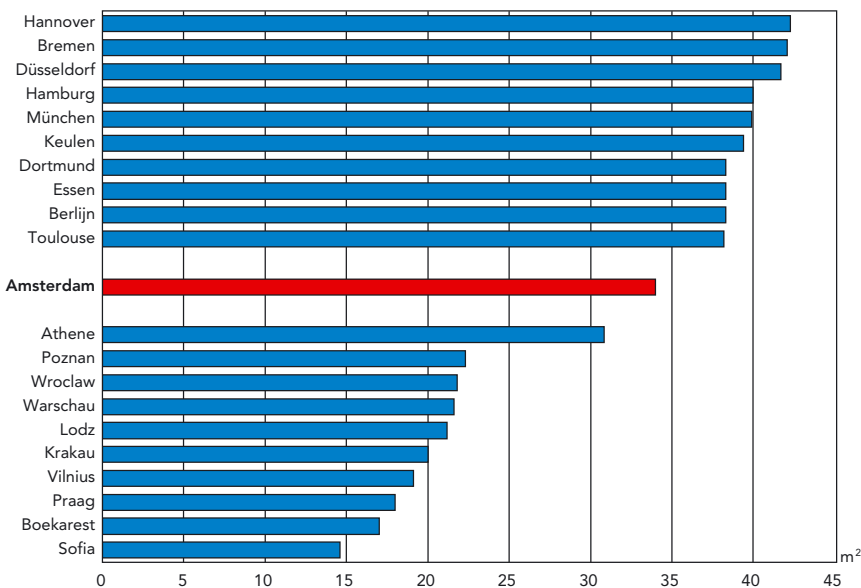
* telefonische enquête 2004 Bron: Urban Audit

Gemiddelde levensverwachting bij de geboorte, Europese steden 2001

Bron: Urban Audit

Gemiddelde grootte van woningen, Europese steden 2001

Bron: Urban Audit

Bevolking: huishoudens met kinderen

Het aandeel gezinnen met kinderen tot 18 jaar en het aandeel eenoudergezinnen in het totaal aantal huishoudens van EU-hoofdsteden.

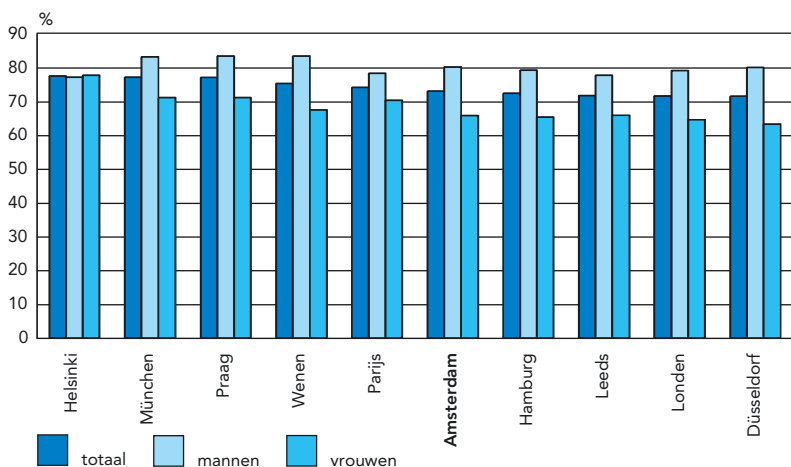
Sociale aspecten: verwachte leeftijd bij de geboorte

De figuur laat de levensverwachting in steden zien, met het landelijke gemiddelde als vergelijking. Weergegeven zijn de vijf steden met de hoogste levensverwachting en de vijf met de laagste.

Sociale aspecten: grootte van woningen

De oppervlakte van woningen per persoon. Weergegeven zijn Amsterdam en de steden met de ruimste en de krapste woningen.

Arbeidsparticipatie*, Europese steden 2001

* Het aantal personen gerekend tot de beroepsbevolking ten opzichte van de totale bevolking in de leeftijd 15-64 jaar
Bron: Urban Audit

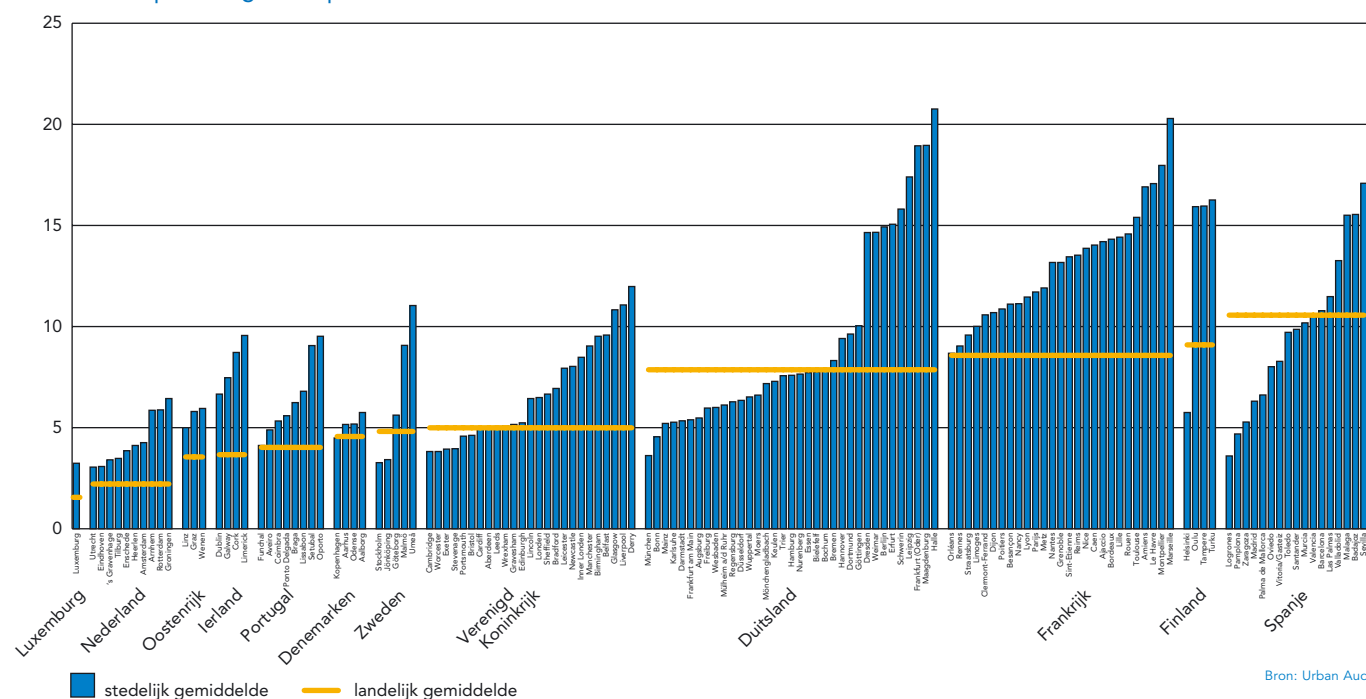
Arbeidsmarkt: arbeidsparticipatie

De bruto arbeidsparticipatie in 2001. Gekeken is naar de participatie van mannen, vrouwen en het gemiddelde.

Arbeidsmarkt: werkloosheid

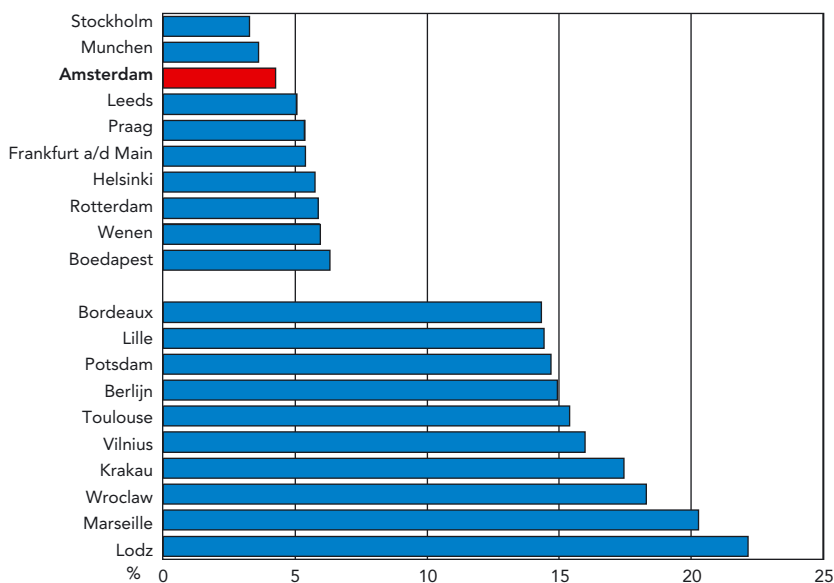
Het werkloosheidspercentage; gekeken is naar de positie van de steden binnen een land ten opzichte van het landelijke gemiddelde en de positie van andere landen.

Werkloosheidspercentage, Europese steden 2001

Bron: Urban Audit

Werkloosheid*, Europese steden 2001

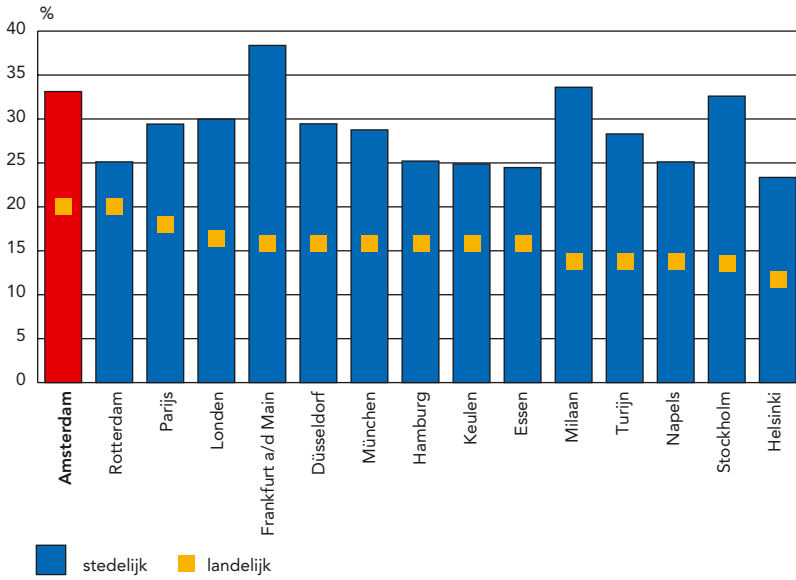

* Het aantal werklozen ten opzichte van de beroepsbevolking Bron: Urban Audit

Arbeidsmarkt: werkloosheid

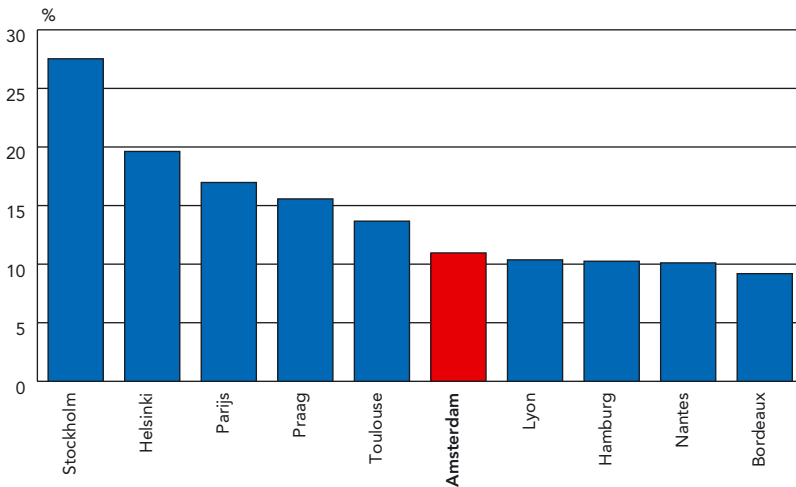
Deze figuur laat de werkloosheidspercentages van steden met minimaal 500.000 inwoners zien. Weergegeven zijn de steden met hoogste en steden met de laagste werkloosheidspercentages.

Aandeel werkzame personen in de sector financiële instellingen en zakelijke diensten op het totaal aantal werkzame personen in grote Europese steden, 2001

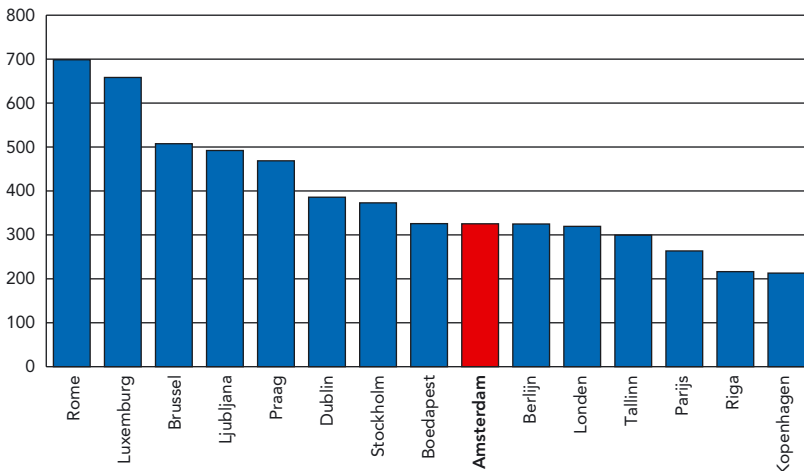
Bron: Urban Audit

Aandeel werkzame personen in de ICT-sector op het totaal aantal werkzame personen*, Europese steden 2001

Bron: Urban Audit

Aantal auto's per 1.000 inwoners, Europese hoofdsteden 2001

Bron: Urban Audit

Economie: werkgelegenheid in dienstverlening en financiële instellingen

Het aandeel werkgelegenheid in de sector financiële instellingen en zakelijke dienstverlening in steden met minimaal 500.000 inwoners. De steden zijn gerangschikt naar het landelijke aandeel in deze sector.

Economie: werkgelegenheid in de ICT-sector

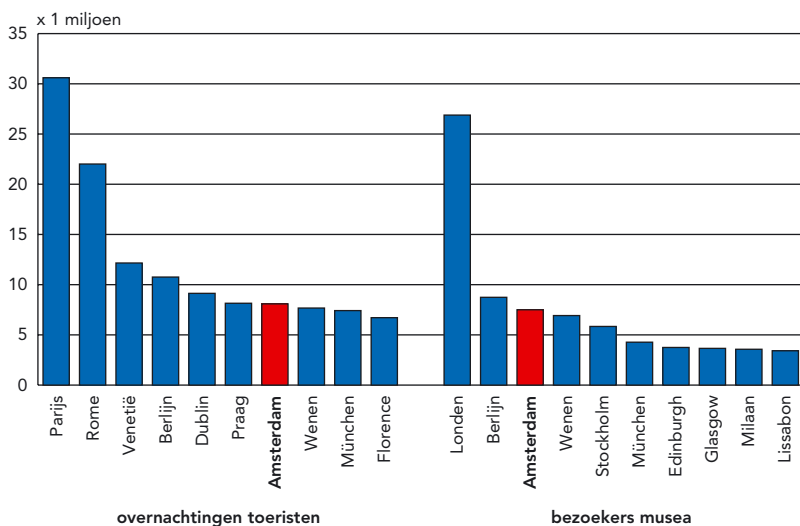
Het aantal werkenden in de ICT-sector op het totale aantal werkzame personen.

Mobiliteit: aantal auto's per 1.000 inwoners

Het aantal auto's per 1.000 inwoners in Europese hoofdsteden.

Aantal jaarlijkse overnachtingen van toeristen en museabezoekers, Europese steden 2001

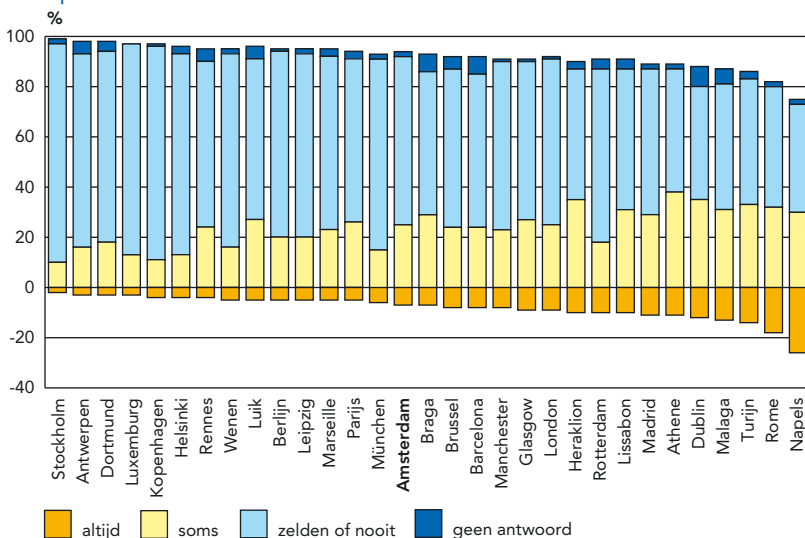

Bron: Urban Audit

Cultuur en toerisme

Het aantal overnachtingen en museabezoeken in 2001 in de top-10 steden.

Het is moeilijk om rekeningen te betalen aan het eind van de maand, Europese steden*

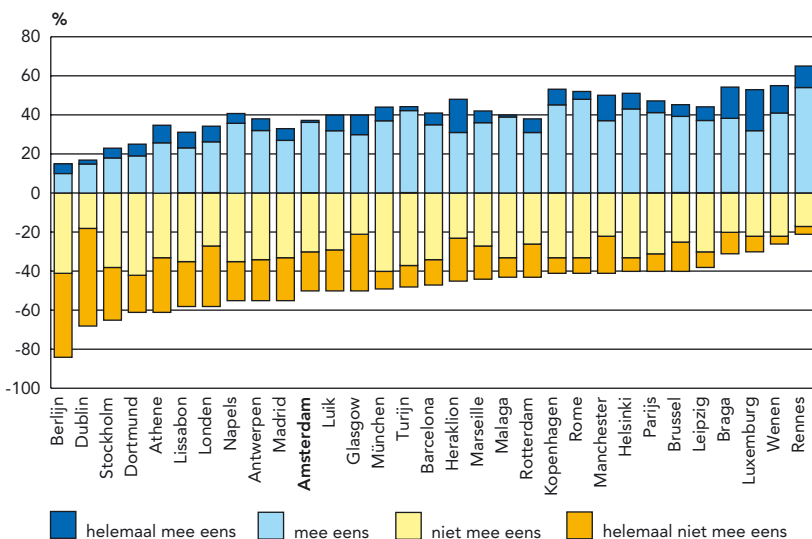

* telefonische enquête 2004 Bron: Urban Audit

Perception survey: financiën

Bewoners van de 31 EU-steden is gevraagd of ze moeite hebben rond te komen.

De stad gaat op een verantwoordelijke manier met zijn budget om, Europese steden*

* telefonische enquête 2004 Bron: Urban Audit

Perception survey: budgetbesteding

Inwoners van de 31 EU-steden is gevraagd of de stad verantwoord met het budget omgaat.

Colofon

Gemeente Amsterdam
Dienst Onderzoek en Statistiek

Weesperstraat 79
1018 VN Amsterdam
Telefoon 020 527 9527
Fax 020 527 9595
algemeen@os.amsterdam.nl
www.os.amsterdam.nl

Rue Alcide de Gasperi
L-2920 Luxemburg
<http://europa.eu.int/comm/eurostat>
dr. B. Feldmann

Postbus 4000
2270 JM Voorburg
www.cbs.nl

Postbus 90750
2509 LT Den Haag
info@hetkenniscentrum.nl
www.kenniscentrumgroteteden.nl

European Commission
Directorate-General
Regional Policy
The Director-General Region
dr. L. Dijkstra
<http://europa.eu.int>